

The Royal Women's Hospital Information for Women

4. Depo Provera – kontraceptivna injekcija

Travanj 2004.

4. DEPO PROVERA - A CONTRACEPTIVE INJECTION

Zašto koristiti kontracepciju?

Kontracepcija je nužna kada želite da izbjegnute neželjenu trudnoću i spolne zarazne bolesti.

Svakoga mjeseca ženski jajnik producira jajašce. Kada muškarac ejakulira, njegovo sjeme sadrži milijune spermija. Samo jedan spermij je dovoljan da oplodi jajašce i započne trudnoću. Kada dvoje ima spolni odnos (penis u vagini) i ne poduzme smotrenost, onda tu postoji veoma veliki rizik od trudnoće. Upotreba kontracepcije omogućava spolno općenje uz izbjegavanje neplanirane trudnoće.

Kondom je uvijek dobra ideja

U Australiji se registrira više od 20,000 novih slučajeva spolnih zaraza svake godine. Jedna od najčešćih je klamidija, koja dovodi do neplodnosti ako se ne liječi. Kondom je vaša najbolja zaštita protiv zaraze. Ako koristite kondom i lubrikant na osnovi vode svaki puta kada imate spolno općenje, imat ćete manju priliku dobijanja SIDE i mnogih drugih spolno prenosivih zaraza (STIs).

Depo Provera (hormonska injekcija)

Depo Provera je hormonska injekcija za kontracepciju. Ubrizgava se injekcijom i njezini efekti traju 3 mjeseca po ubrizgavanju. Slična je progesteronu, koji je jedan od dva osnovna hormona proizvedena u jajnicima žene u toku normalnog (mestrualnog) ciklusa.

Kako djeluje

Kada žena primi Depo Provera hormonsku injekciju, njezino tijelo osjeća prisutnost hormona tako da je njezina hormonska proizvodnja "obustavljena". Zbog ovoga ženini jajnici ne oslobađaju jajašce i to je upravo kako se trudnoća sprječava. Ovo je veoma slično djelovanju pilule. Depo Provera se također ponekad koristi u liječenju endometrioze.

Koliko je djelotvorna

Depo Provera hormonska injekcija je veoma uspješan postupak kontracepcije, djelotvornija nego li kombinirana pilula. Ako 100 žena koristi Depo Provera hormonsku injekciju tijekom godine, vjerojatno će samo jedna od tih žena zatrudnjeti, to jest, 99 neće. Nijedna vrsta kontracepcije nije potpuno djelotvorna. Depo Provera hormonska injekcija će nastaviti da bude efektivna ako se injekcije ubrizgavaju pravodobno svaka tri mjeseca.

Popratne pojave

Mjesečnice

Budući da je razina hormona niska, kod većine žena sluznica maternice postaje slabija i mjesečnica se smanjuje. Poslije dvije do tri injekcije, mnoge žene neće ni imati mjesečnicu zato što više nema opne koja bi se cjepala i time dovodila do krvarenja. Neke žene će imati neugodno

krvarenje, koje je obično malo i neredovito. Rijetko žene imaju veoma obilato krvarenje, koje se obično može regulirati hormonskim tretmanom.

Drugi efekti

- pojavljuje se mali porast tjelesne težine, mada se kod većine žena težina ne promjeni a kod nekih se smanji
- neke žene će mučiti glavobolja, trbušne nelagodnosti i promjena raspoloženja
- neke žene će imati smanjen interes za spolno općenje, osobito žene koje su sklone depresiji
- manji broj žena doživljava neke druge popratne pojave, koje mogu biti neugodne ali je manje vjerojatno da budu ozbiljne. One uključuju alergijske reakcije, zadržavanje tekućine i bol u dojkama.

Prednosti i nepovoljnosti Depo Provera hormonske injekcije?

Prednosti

- Depo Provera hormonska injekcija je veoma djelotvorna sa vrlo niskim stupnjem neuspjeha.
- Za mnoge žene gubitak mjesečnice je prednost uz olakšanje simptoma kao što su predmenstrualna napetost i bolne mjesečnice
- Depo Provera hormonska injekcija je isto tako podobna za smanjenje rizika od raka na jajnicima, endometrijskog raka (maternice), endometrioze i čak pelvične zaraze (zdjelice).
- Injekcija se ubrizgava svakih 12 tjedana i ne zahtjeva drugog napora niti prisjećanja u vezi upotrebe.

Nepovoljnosti

- Neke žene ne žele da posjećuju doktora svaka tri mjeseca za injekciju.
- Neke žene imaju popratne pojave kao što je prethodno navedeno, koje mogu biti neugodne
- Po ubrizgavanju injekcije hormon se ne može ukloniti. Ako žena želi da prekine s Depo Provera hormonskom injekcijom, treba da pričeka dok ne prestane njezino djelovanje. Kod nekih žena, mjesečnica se sporo vraća nakon prekida s injekcijama; ponekad uzme do 6 ili 12 mjeseci. Međutim, više od polovice žena će zatrudnjeti u periodu do 12 mjeseci a preko 90% u periodu do dvije godine.

Neke druge stvari za razmišljanje

Razina hormona je veoma niska za vrijeme upotrebe Depo Provera hormonske injekcije, tako da je postoji zabrinutost da bi ovo moglo dovesti do stanjivanja kostiju (osteoporoza) kod žena koje koriste DP injekciju duži period. Koliko je to tačno - još nije sasvim poznato, ali se očekuje da bi promjene mogle nastati sporije nego li je uobičajeno poslije menopauze, a mogu se preokrenuti po prestanku injekcija.

Žene općenito brinu o lijekovima bilo koje vrste i raku. Iako je veoma teško dokazati cjelovit izostanak rizika, nije dokazano da Depo Provera ima bilo kakav utjecaj na opasnost od raka dojke. Nikakvi štetni utjecaji na razvijanje djeteta nisu registrirani po ubrizgavanju DP injekcije, ako je žena već trudna, ili u jako rijetkim slučajevima, gdje žena zatrudni usprkos injekciju.

Tko može koristiti Depo Proveru?

Depo Provera hormonsku injekciju može koristiti većina žena koje nemaju nekih ozbiljnih zdravstvenih tegoba i mnoge žene koje koriste druge vrste kontracepcije. Također može biti prikladna za žene koje zbog zdravstvenih razloga ne žele da koriste kombiniranu pilula.

Tko ne bi smio koristiti Depo Proveru?

Depo Provera nije prikladna za žene koje imaju sljedeće:

- Problematična krvarenja ili uzimaju lijekove protiv zgrušavanja (krvi)
- Nedijagnosticirano neprirodno krvarenje
- Povijest nekih vrsta raka
- Neke druge ozbiljne zdravstvene tegobe
- Ako su već trudne
- Ako žele da zatrudne u periodu do 12 mjeseci.

Gdje pribaviti više informacija

Informativni centar za zdravstvenu zaštitu žena (RWH)

(03) 8345 3045

1800 442 007 (besplatan poziv) email: whic@thewomens.org.au

<http://www.thewomens.org.au>

Druge RWH brošure koje vam mogu koristiti

RWH ima na Internet-u niz brošura na različitim jezicima. Ako biste željeli više obavijesti, posjetite našu web stranicu u vezi zdravstvene zaštite. Adresa je:

<http://www.thewomens.org.au>

Također u RWH možete potražiti kopije drugih tiskanih brošura o kontracepciji. Potražite:

- Br. 1 *Kontracepcija - Izbor koji možete napraviti*
- Br. 2 *Kondomi i dijafragme*
- Br. 3 *Pilula*
- Br. 5 *Implanon – kontraceptivni implant*
- Br. 6 *IUD (mehaničko intrauterino kontracepcijsko sredstvo)*